

Шу азиз Ватан - барчамизники!

ГУЛОБОД ТОНГИ

2017 йил 13 январь, ЖУМА

№ 2 (8819)

Баҳоси эркин нархда

ISSN - 2010-6777

ОРЗУ-ИНТИЛИШЛАР ИФОДАСИ

Туман ҳоқими Ботир Кадилов билан суҳбат

— Ҳурматли Ботир Маирович, аввало Сизни келиб келган 2017 йил билан “Гулобод тонги” газетаси м уштарийлари номидан чин қалбдан табриклашга ижозат берсангиз.

— Раҳмат.
— Поёнига етган 2016 йил кўрсаткичлари қандай бўлди?

— Туманимиз меҳнаткашлари 2016 йилни ёруғ юз билан якунладилар. Айниқса, деҳқон ва фермерларимиз об-ҳаво инжиқликларига қарамадан юксак кўрсаткичларга эришдилар. Биринчи бўлиб “қумуш тола” ижодкорлари давлат-ша шартнома асосида 64,9 тонна пилла топшириб, бу

соҳадаги мажбуриятларини 100,1 фоизга бажардилар. Мавжуд 391 та фермер хўжалиги 3 минг 790 гектар майдонга бошоқли дон экинлари парвариш қилиб, жами 10 минг 193 тонна галла дони хирмонга тўқилди. Натижада шартномавий режа 105 фоизга урдаланди. Айни пайтда 3 минг 590 гектар сугориладиган майдонларга ва 300 гектар лалми ерларга бошоқли дон парвариш қилинмоқда.

Умуман, туманда қишлоқ хўжалигида фойдаланиладиган ер майдони 15,9 минг гектарни ташкил этиб, улардан 3 минг 555 гектари боғ ва 3 минг 896 гектари тоқзорлардир. Шунингдек, 6 минг 572 гектар майдонда

сабзавот, 1715 гектарда картошка ва 187 гектар майдонда полиз экинлари парвариш қилиш режалаштирилган. Чунки мақсадимиз 200 минг тоннадан кўпроқ сабзавот маҳсулотлари, 44 минг 200 тонна картошка, 4 минг 300 тона полиз, 46 минг 400 тонна мева ва шунча микдорда ширин-шакар узум ишлаб чиқаришдир.

Сизнинг маълумотингизга шуни қайд қилиш жоизки, 2016 йил якуни бўйича қишлоқ хўжалигидан 340,8 миллиард сўм, саноатдан 585,4 миллиард сўм даромад қилиш кутилмоқда. Чакана савдо айланмаси 406 миллиард сўм, турли хил хизматлар ҳажми 281,3 миллиард сўмни ташкил қилди.

Бу кўрсаткичлар режадан анча кўпдир.

— Шарқ тақвимида кўра 2017 йил — сахархез, янгиликка интилувчан, ризқ-рўзини эрта тонгдан топишга одатланган товук йили кириб келди.

—Тўғри айтдингиз. Мунажжимлар йилнинг ниҳоятда жўшқин, баракали бўлишини таъкидлашмоқда. Барча хил ижтимоий, иқтисодий, маънавий ва маданий жиҳатдан ва энг муҳими касбу коримиз доирасида ижобий ўзгаришлар рўй бериши табиийдир. Аммо йилнинг янада самарали кечishi учун барчамиз бир ёқадан бош чиқариб, аҳиллик билан меҳнат қилишимиз талаб этилади. Унут-

маслик керакки, ишбилармонлик, меҳнатсеварлик, тиниб-тинчимасдан мунтазам янгиликка интилиш-товук йилининг омад қалитлари бўлиб хизмат қилади. Шу кунларда тажрибали, узққни кўзлаб режа асосида иш олиб бораётган деҳқону боғбонларимиз қиш фасли бекорчилик палла деб ҳисобламасдан дала юмушлари билан банд бўлишмоқда. Сув шахобчаларини тартибга келтириш, маҳаллий ўғит жамғариш, қузги галлага минерал озуқа бериш, боғу тоқзорларга яхоб суви оқишиш авжида. “Товуққа умид қил, лекин ўзингдан қолма” деганига амал қилиш шу бўлса керак.

Биз ўз навбатида тadbиркорлик фаолияти ва ҳусусий мулкни ҳимоя қилиш юзасидан яқинда қабул қилинган Президент Фармони талабларига сўзсиз амал қилишни таъминлаш учун барча имкониятларни ишга солаёلمиз. Чунки Президентимиз таъбири билан айтганда халқ бой бўлса, давлат ҳам, албатта бой ва қудратли бўлади.

— Биз, журналистлар касб тақозоси билан турли жойларда бўламиз. Яқинда 34-умумтаълим мактабига ташриф буорганимизда Сиз бошчилигинида туман раҳбарлари Чорсанба қишлоғи аҳолиси билан очик мулоқот ўтказишингизни таъкидлашди.

— Мўҳтарам Президентимиз Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 24-йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаларида: “Бугун ҳаётимизнинг ўзи Конституциямизда ифодасини топган энг асосий мақсад — инсон манфаатларини ҳар томонлама таъминлаш масаласини долзарб вазифа қилиб қўймоқда. Инсон манфаатларини таъминлаш учун эса, аввало одамлар билан, халқ билан мулоқот қилиш, уларнинг дарду ташвишлари, орзу-ниятлари, ҳаётий муаммо ва эҳтиёжларини яхши билиш керак” деб алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бундан ташқари, айнан биз, раҳбарларга “халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак ва бу ҳақиқатни, аввало барча бўғиндаги раҳбарлар яхши тушуниб олиши зарур” дея ўқитиб ўтдилар. “Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили”нинг асосий мақсади ҳам аҳоли билан доимий мулоқот қилиш, уларни ташвишга солаётган муаммоларни ўз вақтида ва жойларда ҳал қилишдан иборат эканлигини фақат ҳоким эмас, ҳатто оддий маҳалла оқсоқоллари билишлари ҳам қарз, ҳам фарздир.

(Давоми 2-бетда)

ИШГА МУНОСАБАТНИ ЎЗГАРТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

Вилоят ҳоқими Ҳ.Оқбўтаев ўтган ҳафта туманимизга ташриф буюриб, ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг бориши билан яқиндан танишиди, халқ билан очик мулоқот чоғида ҳокимлик ходимлари, корхона ва ташкилотлар, таълим ва тиббиёт муассасалари раҳбарлари, фуқаролар йиғинлари раислари, тадбиркорлар, фермерлар, нурунийлар, депутатлар ҳамда ёшлар вакиллари олдида турган бугунги долзарб вазифалар хусусида тўхталиб ўтди. “Тумanning 230 мингдан зиёд аҳолиси (38 минг хонадон) айнаи вақтда нима билан шуғулланаёпти, уларнинг турмуш даражаси, оиласида муҳит қандай, уларни нима қийнаётми?” деган саволни ҳокимлик, банк,

муносабатини тубдан ўзгартириши, яъни давр билан ҳамнафас, халқ билан бирга қадам ташлаши ҳақида мўҳтарам Ўртбошимиз томонидан аниқ талаблар қўйилмоқда, деди ҳоким.

Эришилган ютуқларга махлиё бўлиб ўтириш тараққиёт йўлидаги энг катта ғов эканлигини чуқур англаб олиш зарур. Аҳоли бандлигини таъминлаш мақсадида фермер хўжаликлари ва тадбиркорлик субъектларида иш ўринлари яратиш, кишиларни банклар ёрдамида тадбиркорликка ўргатиш, уларга имтиёзли кредитлар ажратиш орқали ноқонуний миграциянинг олдини олиш юзасидан чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Туман ҳоқими Б.Кадилов йиғилишда билдирган танқидий фикр-мулоҳазалардан келиб чиқиб барчани келгусидаги вазифалар дастурини ишлаб чиқиш, аҳоли фаровонлигини ошириш юзасидан тақлиф ва ташаббуслар билан фаол иштирок этишга чақирди.

Н.КАРИМОВ
Б.КОДИРОВ

Семинар

МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТ ҲОСИЛДОРЛИК ОМИЛИ

Қишлоқ хўжалик экинлари парваришида маҳаллий ўғитнинг аҳамияти ниҳоятда катта. Шунинг учун ҳам деҳқонларимиз айнан мана шу қиш фаслида дала бошига нури жамғариш ишларига алоҳида эътибор қаратдилар.

Яқинда туманимизда бўлиб ўтган вилоят миқёсидаги семинар ҳам далага маҳаллий ўғит чиқариш ишларини ташкил этишга бағишланди. Унда туманлар ҳокимлари, соҳага алоқадор ташкилот, идоралар раҳбар ва мутахассислари ҳамда фермерлар иштирок этишди. Семинарда қишки дала деҳқончилик ишларини агротехника талаблари асосида ташкил этиш, жорий йил ҳосили учун маҳаллий ўғит жамғариш ва экинларни “шарбат усули”да сугориш, бу юмушларни амалга оширишда атроф-муҳитга зарар келтирмаслик қайд этилди. Шунингдек, маҳаллий ўғит чиқариш юзасидан комплекс чора-тадбирлар белгиланиб, фермерларга мутахассислар томонидан қилинажак ишлар хусусида керакли тавсия ва кўрсатмалар берилди.

Тадбирда вилоят ҳоқими Ҳ.Оқбўтаев иштирок этди.

Т.ЮСУПОВ

ҚУТЛОВ

ҚАДРЛИ ТУМАНДОШЛАР!

Барчангизни 14 январь — Ватан ҳимоячилари кунини муносабати билан муборакбод этаман.

Ватан сарҳадларини мардларча қўриқлаётган, юртимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлашга ҳисса қўшаётган мард ва жасур ўғлонлар ҳамиша омон бўлишин!

Сиҳат-саломатлик, бахт ва омад барчангизга ёр бўлсин!

Мард ва жасур йигитларга шон-шараф, Доим улар қўриқлайди Ватанини. Ёв келсада уни этар бартараф, Ватан учун фидо айлар жон-танини.

АХМАДЖОН СУЛТОНОВ,
ТУМАН КЕНГАШИНИНГ ДЕПУТАТИ

Олим деган қўшним бор. Ўнинчи синфни битирганидан сўнг жамоа хўжалигига ишга кирди, ўшандан буён деҳқончилик билан кун кечириб, оила тейратиб келади. Ҳозир нафақада. Лекин баъзи ўқимашли, зиёли кишилардан кўпроқ китоб ўқийди. Бадий, кўпроқ тарихий мавзудаги асарларга қизиқади. Шунини эътиборга олиб, янги нашрдан чиққан ҳар бир китобимни аввал унга бераман. Ўқиб чиқиб, муносабат билдиргани ёқадименга, маъқул жойларини макташ билан бирга, камчиликларини ҳам рўйроқ айтиди.

Маҳалла маркази олдидаги бекатда турган эдим, келиб қолди. Авзойи ташвишлироқ кўринди.
— Ҳа, Олимжон, тинчликми? Йўл бўлсин? — дедим унга салом-алиқдан сўнг.
— ЗАГСга бораёяман.
— Э-ҳе, тинчликми? Ахир бешта бола, ўн бешта неваро билан...? — дея ҳазиллашган бўлдим.
— Қизиқсизда ака, шу ҳазилкашлигингиз қолмади-қолмади-да. Ҳозир ёшим олтимишдан ошган бўлсам... Мана... — у чўнтагидан янги ёзилган “Туғилганлик тўғри-

ТИЛГА ЭЪТИБОР — ЭЛГА ЭЪТИБОР

сидаги гувоҳнома”ни чиқарди.

Тушунмаган киёфада унга қарарканман, ташвишига худди мен сабабчидек, иддао билан гапирга кетди:

—Ака, анча йилдан буён олий мактабда ишлайсиз. Китоблар ёзасиз. Лекин шогирдларнинг саводи билан етарли қизиқмай-сизлар. Мана буни қаранг. Неварали бўлган эдим. Кеча болалар ЗАГСдан туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома олиб келишди. Унга Орифжон деб ном қўйган эдик. Гувоҳномада “Арипжан” деб ёзилган. Бундан ташқари, шу бир варақ қозғизда саккизта хато. Шунини тузатиб келай деб бораёяман...

Эртаси кун Олимжонни кўчада учратиб қолдим ва турган гап, неварасининг гувоҳномаси тўғрисида сўрадим.

—ЗАГС идорасига бордим. Уларга хатоларни кўрсатиб, гувоҳномани қайта ёздириб олдим. Ўқиб чиқсам, яна учта хато. Яна қайта ёздиртирдим. Яна битта хато. Гувоҳномани ёзиб берган киши ўз фамилиясини

хато ёзса. “Майли, бунисига чидаш мумкин!” — дедиму гувоҳномани олиб қайтдим. Лекин эътирозим йўқолмади. Шундай масъулиятли идорада саводсиз кишилар ишлаши мумкинми, ака? — деди у афсусланиб.

Тил тўғрисидаги мулоҳазаларни ушбу воқеа тафсилоти билан бехудага бошлаганим йўқ. Чунки Ўзбекистонда “Давлат тили тўғрисида”ги Қонун қабул қилинганга йигирма йилдан ошган бўлсада, тил софлиги тўғрисида ҳали муаммолар кўп, уларни ҳар қадамда учратиш мумкин. Жумладан, юқорида келтирилган воқеа каби шахсий ҳужжатларда исми ва отасининг исмини ёзишда шўролар давридан мерос бўлиб қолган хатолар ҳамон бот-бот учрайди. Отаҳўжаевни - Атаҳаджаев, Нейматни - Нигмат, Ойсарани - Айсара, Муродни - Мурат, Хотамни - Хатам, Олимни - Алим, Орифни - Арип, Саъдуллони - Саъдулла, Иброҳимни - Ибрагим деб хато ёзишлар ҳамон кўзга ташланади. Бундай хато ёзишлар фуқароларга паспорт бериш идо-

раларида ҳам давом этмоқда. Ахир ЗАГС идоралари йўл қўйган хатоларни паспорт олиш жараёнида тузатиш мумкин-ку!

“Давлат тили тўғрисида”ги Қонун қабул қилинганидан кейин ҳам ўзбек тилининг софлиги тўғрисида матбуотда жуда кўп мақолалар нашр этилди. Бир аср давомида уч марта ёзув ва алифбенинг ўзгартирилиши маълум муаммоларни келтириб чиқарди. Жумладан юқорида қайд этилган ҳолатга ўхшаб, “ўқимишли” саводсизларнинг кўпайганига шу сабаб.

Ҳозир баъзи болалар, ҳатто ёшлар ҳам кирил алифбосидан ёзувларни ўқий олмайдилар. Ҳолбуки, шўролар замонидан, айниқса кирил алифбоси ҳукмронлик қилган даврда, жуда кўп китоблар, мумтоз олим ва адибларимизнинг нодир асарлари шу алифбода нашр қилинди ва Мустақиллик даврида ҳам қайта-қайта нашр этилмоқда.

Ўзбекистон мустақиллигининг дастлабки йилларида шўролар даврида чоп этилган 15 жилдли

“Ўзбек совет энциклопедияси”нинг қайта таҳрирда “Ўзбек миллий энциклопедияси” номи билан нашр этиш бошланди ва яна кирил алифбосида. Китобнинг дастлабки 5-6 жилдли нашрдан чиқарилгандан сўнг мен “Ўзбек тили софлиги ва янги алифбо учун ашаддий курашчи” деб ҳисоблайдиган тилшунос дўстларимни учратиб, янги нашрданги мақолалар тўғрисида мулоҳазаларимни билдирдим. Мақолалар аввалги нашрдан айнан кўчирилганлиги ва фақат муаллиф номи ўзгартирилганлиги тўғрисидаги фикрларимиз бир хил чиқди. Ундан энциклопедия нега қайта нашр қилинаётганлигини сўрадим. “Бугунги ва келажак авлод учун!” деди у. “Унда нега яна кирил алифбосида нашр этилмоқда?” — дедим. Ўйланиб қолди. Ҳа, ўйлантирадиган масала!

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, ҳозирги авлод кам китоб ўқийди. Давлатимиз раҳбарлари сайъ-ҳаракатлари билан сўнгги вақтларда вилоятларда очилаётган “Китоблар олами” дўконларига кирсангиз, асосан ёши 40 дан ошганларни кўпроқ учратасиз.

(Давоми 4-бетда)

Режа асосида барча таълим муассасаларида Ватан ҳимоячиларига бағишлаб ўтказилаётган тадбирар ҳақида кейинги сонда ўқийсиз